СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 20. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 31-го СІЧНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 31, 1987 No. 20. VOL. XCIV.

СФУЖО МАТИМЕ V КОНҐРЕС В ТОРОНТО

Торонто (СФУЖО). — Екзекутива Світової Федерації Українських Жіночих Організацій повідомляє складові організації, українські організації, установи і українське громадянство, що від 26-го до 29-го листопада 1987 року тут відбудеться V Конґрес СФУЖО під гаслом „Тисячоріччя Християнства України — духова сила українського народу".

В програмі V Конгресу, крім ділових сесій будуть: пресова конференція, доповіді, панелі, година молитви на площі міської ратуші, мистецькі виставки й імпрези, бенкет.

СФУЖО прохає Українські Церкви, організації і установи в Торонто не влаштовувати в тому часі своїх імпрез, а численно разом із своїм членством і українським громадянством взяти участь у V Конґресі СФУЖО й всіх імпрезах.

У Філядельфії збиратимуть свідчення про Великий голод

Філядельфія. — Як повідомляє урядова Комісія дослідження причин і наслідків Великого голоду в Україні в 1932-33 роках, що її дослідчий апарат очолює д-р Джеймс Мейс, до Філядельфії прибуде вже в понеділок, 2-го лютого, Сузанна Вебер, секретарка-перекладач комісії, та збиратиме свідчення від очевидців.

С. Вебер, в тих цілях, перебуватиме у Філядельфії до вівтірка, 10-го лютого.

Як відомо, збирання свідчень вже відбулось в кількох громадах, як і раніше, публічні свідчення з участю урядових і громадських членів комісії відбудуться тут згодом. Свідки можуть подавати свої інформації анонімно або відкрито.

Особи які бажали б подати свої свідчення, повинні зголошуватись до члена комісії Уляни Мазуркевич на число телефону (215) 782-1019.

Помер М. Чаповський

Ню Йорк. — Наукове товариство ім.Шевченка і хемічно-біологічно-медична секція зі смутком повідомляють, що в четвер, 29-го січня ц.р., несподівано помер на удар серця на 64-му році життя св.п. Мирослав Чаповський, дипломований інженер-лісник, дійсний член НТШ і член Управи та головний секретар Українського Братського Союзу.

Покійний залишив у глибокому смутку дружину Альбіну та синів Андрія і Юрка.

Панахида відбудеться у похоронному заведенні Graham and McCune, Mountain Top., Pa.

Похоронні відправи відбудуться у понеділок, 2-го лютого ц.р. в церкві св. Андрія в Савнт Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

У Філядельфії помер заслужений союзовий і громадський діяч І. Данківський

Філядельфія, Па., — Тут у ранніх годинах у четвер, 29-го січня 1987 року, помер на 87-му році життя сл. п. Іван Данківський, якого Філядельфійська громада знала, як довголітнього заслуженого та відданого діяча на ниві суспільно-громадської, союзової та комбатантської праці. Прибув він 1948 року року до міста Братньої Любови — Філядельфії, і там негайно включився в працю УНСоюзу та інших громадських установ. Ставши членом 375-го Відділу УНСоюзу Т-ва ім. Дмитра Вітовського належав до Управи, виконуючи обов'язки касира, а також був довголітнім касиром Управи Окружного Комітету Філядельфійської Округи. На цих постах він віддано і чесно працював для розбудови УНСоюзу. За цю працю був кількакратно

сл. п. Іван Данківський

нагороджений почесними плякетами, а члени 375-го Відділу вибирали його шість разів делеґатом Конвенцій Союзу. Також він був членом престижевого Клюбу Заслужених Союзов

(Закінчення на стор. 3)

Існує можливість назначення єпископа для українців в Польщі

Чикаґо (м.б.) — Інформуючи про візитацію Українських Католицьких парафій У Польщі Архиєпископом Мирославом Марусином паризький польський журнал „Культура" пише: „Третя з черги подорож Архиєпископа Мирослава Марусина, секретаря Конґреґації для Східних Церков, до Польщі, яка відбулась від 10-го до 21-го жовтня 1986 року обняла північносхідню полосу. Була вона ,як і попередні душпастирською візитою. Траса вела з Варшави до Білостоку, Ольштина, Пасленка на Вармії, відтак до Ґданьска, Битоня, Слупока, Тшебятова, Колобжеґу, Старґарду і Щеціна. Осередки українських греко-католиків вітали Архиєпископа з ентузіязмом.

Він відправляв святі Літургії в греко-католицькому обряді. Висвятив двох священників. Всюди було приявних 1,000 до 1,500 вірних. Місцеві римо-католицькі єпископи гостили Архиєоископа Марусина і були приявні на його відправах. В Білостоці Архиєпископ читав для студентів доповідь про вагу Берестейської унії. Відвідав теж Люблин, де студіює 16 українських семинаристів, стрінувся там теж з польськими крериками (в числі 345) і виголосив до них проповідь по-польськи. У Варшаві концелебрував урочисту св. Літургію з примасом Польщі, Ґлемпом, стрінувся з міністром Лопаткою, керівником відділу для віровизнань. Вага візити — в консолідації позиції УКЦеркви у Польщі, як теж у покращенні настанови державної влади до тої Церкви. Це важливе, бо хоч Українська Церква є формально складовою частиною Римо-Католицької Церкви у Польщі, то з точки бачення Апостольської Столиці вона творить Церкву Sui iuris, тобто є окремою Церквою зі своїми традиціями, літургією і дисципліною. Ця візита творить дальший етап у процесі нормалізації у зв'язку з очікуваною номінацією українського єпископа на одного з помічників примаса Польщі, ординарія східнього обряду, на підставі спеціяльних уповноважень Апостольської Столиці. Тоді ця Церква дістане юридичну особовість. Відвіди-

(Закінчення не стор. 4)

Пригадують про конкурс для молоді

Торонто. (СФУЖО). — Виховна комісія СФУЖО пригадує про конкурс слова й малюнку для молоді шкільного віку з нагоди Тисячоріччя Християнства в Україні, що є й темою конкурсу.

Рід твору вибирає учасник — нарис, оповідання, поезія, тощо. Малюнок може бути виконаний олівцем, пером, кольорами, тощо.

Кожни учасник може брати участь в одній або обидвох категоріях.

Категорія 1-ша — слово, років 11 і нижче.

Категорія 2-га — слово, років 12-15.

Категорія 1-ша — малюнок, років 11 і нижче.

Категорія 2-га — малюнок, років 12-15.

Реченець конкурсу закінчується 31-го березня 1987 року.

Нагороди призначені трьом першунам у кожній категорії з кожної країни поселення, тобто діти-учасники з одної країни можуть здобути 12 нагород.

Нагороджені праці будуть показані на виставці, під час V-го Конґресу СФУЖО в листопаді ц.р., в Торонто.

Учасники конкурсу повинні присилати свої твори особисто, або збірно, наприклад рідні школи, молодечі організації, підписані псевдонімами; до кожного твору слід добавити окрему, запечатану коверту, в ній має бути справжнє ім'я і прізвище та адреса автора даного твору. Висилати слід на адресу: Konkurs, 50 Delaware Ave., Toronto, Ont. M6H 2S7, Canada.

В Одесі допитували американських туристів

Москва. — Репортерка газети „Ню Йорк Таймс" Фелісіта Беррінджер повідомила із совєтської столиці, що за американськими туристами, які побували в Одесі, власті слідили, а вкінці притримали їх на допит. Це сталося тоді, коли туристи мали намір відвідати кількох одеситів.

Останній такий інцидент стався недавно, коли чотирьох американських туристів міліція зупинила на порозі дому, куди вони хотіли увійти. Міліція почала вимагати від них зізнань прямо на місці затримання. Потім допити продовжувалися в готелі, де зупинилися американці.

В одному з трьох випадків, коли міліція чинила допит, совєтські власті накручували це на відеострічку. В одному з допитів брав участь мужчина, який представився репортером ТАСС.

Випадки, подібні до тих, що сталися з американськими туристами в Одесі, були звичайним явищем в той час, коли КҐБ і міліція старалися перешкодити зустрічам чужинців з жидами, яким відмовляли видати дозвіл на еміґрацію. Останнім часом, пише американська репортерка, покликуючись на повідомлення західніх дипломатів, такі випадки стали рідкістю. Дипломати пояснюють це „великою відкритістю, яку практикує адміністрація Горбачова".

Однак як дипломати, так і журналісти, які покликаються на них, хочуть видати бажане за дійсність. Совєтська влада залишилася такою, якою була — з КҐБ, слідженнями за чужинцями, допитами без всяких підстав. Відвідання чужинцем квартири совєтського громадянина „адміністрація" Ґорбачова вважає небажаним, так само, як це було в часи „адміністрації" Черненка, Андропова, Брежнєва та інших совєтських вождів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ВИЗНАВ КИЇВ БЕЗПЕЧНИМ МІСТОМ

Вашінґтон. — Після перестороги для американських громадян, щоб не відвідувати Києва з уваги на можливу радіяцію, спричинену катастрофою в нуклеарній станції у Чорнобилі весною 1986 року, тепер Уряд ЗСА повідомив, що небезпека минула і американці можуть їхати до Києва.

Речник Державного департаменту Чарлз І. Редмен подав до публічного відома, що окрема комісія, зложена із трьох осіб, членів Департаменту енерґетики перебула у жовтні 1986 року якийсь час у Києві і привезла зі собою пробки води, харчів, листя і землі. Ці пробки перейшли в ЗСА докладну аналізу знавців із Управління харчів і ліків та у висліді тепер подано до відома, що не знайдено вже у них ніяких слідів збільшеної радіяції.

Це і є причиною, що Державний департамент відкликав перестрогу для американських громадян задержуватися у Києві і від тепер вони можуть свобідно його відвідувати.

При цій нагоді американська преса пригадує, що була згода урядів ЗСА і СССР на відкриття консулятів у Києві та в Ню Йорку, але досі ці пляни не переведено в життя.

ЗСА демонструють свою морську потугу

Вашінґтон. — Речник вашінґтонської Адміністрації повідомив, що літаконосець „Джан Кеннеді" отримав наказ залишатися в районі східнього Середземномор'я, не зважаючи на те, що термін патрулювання минув і що на зміну йому сюди прибув інший американський літаконосець — „Німіц". Оголошено також, що для „допомоги" десантній групі морської піхоти, яка вже знаходиться в районі Середземного моря, відправляється ще одна група в складі 1,900 осіб. Морських піхотинців перекидається з Норфоку, Вірджінія.

Третя ударна група військово-морських сил, літаконосець „Кітті Гок", направляється в Аравійське море. Крім того п'ять американських військових кораблів прибули в північну частину Перської затоки і перебувають тепер безпосередньо біля берегів Кувайту. „Цей захід є символічним жестом для підтримки держав, які беруть участь в нараді Ісламської конференції", — сказав один із чинників Пентаґону.

Ніколи ще американські бойові кораблі не наближалися на таку близьку віддаль до району бойових дій між Іраном і Іраком.

„Вжиті дії зовсім не означають, що станується якісь події, — заявив речник військово-морських сил ЗСА. — Просто доцільно мати під рукою достатню кількість бойових кораблів на всякий непередбачений випадок".

Д. КУНАЄВ І М. ЗІМЯНІН УСУНЕНІ З ПОЛІТБЮРА

Москва. — Тут закінчився дводенний пленум ЦК КПСС, який повинен був відбутися ще в жовтні минулого року і від того часу кілька разів відкладався.

Як і очікували, на пленумі був виведений із складу Політбюра колишній перший секретар комуністичної партії Казахстану 75-річний Дінмухамед Кунаєв. Його відправили на пенсію „за станом здоров'я".

Усунення Д. Кунаєва з Політбюра передбачали від того часу, як його зняли з поста першого секретаря ЦК комуністичної партії Казахстану і замінили Геннадієм Колбінин. Ця заміна казаха росіянином викликала заворушення в Алма Аті, під час яких згинуло кілька осіб.

Пленум також відправив на відпочинок 72-річного секретаря ЦК Міхаїла Зімяніна, який перебував на цьому пості протягом 10 років. Як пише московський кореспондент газети „Вашінгтон Пост" Ґеррі Лі, мабуть триває чистка вищого партійного апарату від людей, зв'язаних з Леонідом Брежнєвим. У зв'язку з цим очікували, що із складу політбюра буде виведений також перший секретар ЦК комуністичної партії України Володимир Щербицький, однак цього не сталося.

До секретаріяту ЦК вибрано двох нових секретарів: 58-річного Ніколая Слюнькова, який очолював компартію Білорусії, і завідуючого загальним відділом ЦК Анатолія Лукьянова, якому 56 років.

Кандидатом у члени Політбюра вибраний 63-річний секретар ЦК Алєксандер Яковлєв, завідуючий відділом пропаганди ЦК КПСС. Він супроводжував Міхаїла Горбачова на вершинних зустрічах у Женеві і Рейкявіку. Вважають, що А. Яковлєв добре визнається в американських і канадських справах: в 1959 році він вчився в Колумбійському університеті в Ню Йорку, а від 1973 до 1983 року був совєтським амбасадором у Канаді. В ділянці совєтсько-американських відносин Яковлєв вважається прихильником твердої лінії. В 1984 році він видав книгу „На краю безодні. Від Трумена до Регена".

Пленум ЦК прийняв резолюцію, яка закликає до розширення відкритости, „критики і самокритики", але в той же час в ній підкреслюється, що „соціялістична демократія не має нічого спільного з безвідповідальністю і анархією". Пленум підтримав заклик М. Горбачова про демократизацію виборів до місцевих органів влади: на одну і ту ж посаду висувати більше кандидатів. Однак в інформаційному повідомленні на пленумі не згадується нічого про пропозицію Горбачова з приводу демократизації виборів до партійних органів.

У СВІТІ

ПРАВОЗАХИСНА АМЕРИКАНСЬКА організація видала комунікат, в якому повідомляє, що в'язні чистопольської в'язниці Валерій Сендеров і Сєрґей Ґріґорянц оголосили голодівку, зразу ж після того, як стало відомо про смерть Анатолія Марченка в грудні 1986 року. Вимоги В. Сендерова і С. Ґріґорянца абсолютно ідентичні з вимогами, що їх висував покійний правозахисник А. Марченко: повна амнестія для політичних в'язнів в Совєтському Союзі.

У ПІВДЕННИЙ СЕКТОР ірано-іракського фронту були допущені чужинецькі репортери, які повідомляють, що іранські військові частини захопили від 60 до 90 квадратних миль території противника і перебувають в кількох кілометрах від другого за величиною міста Іраку Базри. На цій території іракці створили кілька послідовних оборонних рубежів. Під час недавнього наступу Іран захопив чотири оборонні лінії і тепер намагається подолати п'яту. Іранці твердять, що під час недавнього наступу вони збили 60 іракських літаків, але ця цифра видається сумнівною, бо репортерам не показали обломків цих літаків. Однак на влаштованій для репортерів пресовій конференції виступив іракський летун лейтенант Абдель Алі Фагат. Він розповів, що його літак типу МІГ—23—Б був збитий над Басрою на висоті 10,000 футів, коли він збирався бомбардувати іранські позиції. Беручи до уваги висоту польоту, А. Фагат був збитий зенітною ракетою. Вважають, що це була одна з тих ракет, які ЗСА продали Іранові в надії добитися звільнення викрадених в Бейруті американців.

ПІД ЧАС П'ЯТИДЕННОЇ візити в Польщу посадник Ню Йорку Едвард Кач неодноразово висловлював бажання зустрітися з президентом Войцєхом Ярузельским В передостанній день перебування Е. Кача в Польщі місцеві власті заявили йому, що генерал Ярузельскі зайнятий, але якщо Кач забажає, його може прийняти перший заступник президента Юзеф Цірек. Однак Кач відмовився від зустрічі, бо він спішив на літак Варшава-Гданьск, де мав заплановану зустріч з лідером „Солідарности" Лєхом Валенсою. Виступаючи на спільній пресовій конференції, Кач не скупився на похвали. Він порівняв Валенсу з Магатмою Ґанді і назвав його „совістю нації". Відповідь Валенси була не менш чемною: „Я тількищо дізнався, що у ваших жилах тече польська кров, — сказав Валенса, звертаючись до Кача. — Мені дуже жаль, що ваші родичі еміґрували, бо Польща потребує таких людей, як ви".

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Чаду Гісена Габре і режим Муаммара Каддафі продовжують скупчувати сили на півночі Чаду після того, як чадські війська нанесли агресорові ряд відчутних ударів. В руках М. Каддафі залишилися лише дві великі бази на чадській території. Уряд Г.Габре, надхнений недавніми успіхами, розраховує на швидку перемогу у війні. А недавно він добився вирішального успіху і на дипломатичному фронті. Нарада країн, що входять в організацію Ісламська конференція, розглянула справу про становище в Чаді. Переважна більшість учасників наради висловилася за надання підтримки Чадові.

ІТАЛІЙСЬКІ ВЛАСТІ вже були втратили надію навести порядок у переповнених в'язницях, де злочинці встановили свої закони. Та ось несподівано урядові чинники надумали запровадити „тюремну реформу". Тепер за зразкове поводження в'язнів будуть нагороджувати півторамісячними вакаціями. Щороку зразковим в'язням скорочуватимуть термін перебування у тюрмі на три місяці. Перші „щасливці" вже залишили стіни в'язниці. Італійці занепокоєні, бо ніхто не впевнений, що на волі злочинці поводитимуться так само зразково, як і за ґратами.

В АМЕРИЦІ

У КОНҐРЕСІ І РЕСПУБЛІКАНЦІ і демократи на своїй сесії у середу, 28-го січня, закинули пропозиції забезпеченової програми для хронічно хворих і немічних осіб, яка вийшла з Білого Дому, що вона не принесе потрібних позитивних результатів для старших. Як відомо, президент Роналд Реґен у своєму рапорті про Стан унії у вівторок, 27-го січня, заявив, що незадовго він впровадить саме цю забезпеченеву програму для старих осіб. Однак, у документі, що його видав Білий Дім сказано, що ця забезпеченева програма покриватиме радше довге перебування хворого в лікарні, чим опіку над хворим вдома. Тим більше, що Президент у своєму зверненні зазначив, що ця нововведена програма не сміє надщербити державного бюджету. У загальному в Когресі підтримують пропозицію в цій справі секретаря для справ здоров'я і обслуги людей, д-ра Отіса Бовена, який вважає, що треба поширити програму медікеру, тобто державну забезпеченеву програму. На цю його пропозицію накинулись опоненти від крила консервативних, як і внутрі самого Білого Дому. Покищо справа ще не вирішена і над нею проходять довгі дебати.

У ЗИМОВИЙ МОРОЗНИЙ день, в середу, 28-го січня, о год. 11:38 біля центру 10-ої Крайової аеронавтичної і міжпростірної адміністрації на Кеннеді спейс центрі у Кейп Кенаверал — в річницю вичалу і трагічного розриву міжпростірного корабля, в якому загинуло сім членів залоги — Френсис Скобі, Майкл Дж. Смит, д-р Юдит Резнік, д-р Роналд МекНейр, Еллисон Онізука, Ґреґорі Б. Джарвис та Криста МекОлиф, учителька, яка мала передавати лекції в просторах, — зібрались тисячі працівників НАСА, щоб 73 секундами мовчанки вшанувати пам'ять загинулих астронавтів, що посвятилися науці, осягненню дальшого прогресу в міжпростірних польотах, посвятилися людству на дорозі до випробувань і шукань у дальших міжлянетних досягненнях. У той день по всій країні ЗСА збиралися люди, вшановуючи пам'ять астронавтів поминальними по них відправами, збиралися школярі по школах, щоб мовчанкою, а відтак дискусіями згадати загинулих астронавтів. Президент Реґен сказав, що цих сім осіб, що згинули на покладі „Челленджера" дали нам „лекцію великої відваги, сильного духа і любови до американських дітей, а тепер перед нами завдання цю лекцію вивчити". Віцепрезидент Джордж Буш у своєму бюрі зустрінув свояків трьох загинулих астронавтів. У річницю експльозії „Челленджера" того ж дня, була низька температура — 33 ступені, яка нагадувала подібні обставини, що причинилися до цієї великої втрати.

У ПІДСУМКАХ СТУДІЙ і дослідів над причиною виливу крови — д-р Елізабет Баррет-Коннор з Каліфорнійського університету в Сан Дієґо та д-р Кей Ко в університиті Кеймбридж у Великобританії — результатах, що мають появитись в „Медичному Журналі Нової Англії", стверджено, що споживання більшої кількости ярини і овочів дає принаймні половину ґарантії, що організм людини, який таким чином має більшу в собі кількість потассіюму не допускає до виливу крови. В Америці вилив крови є третьою з ряду найбільшою смертельною небезпекою після серцевої атаки і хворіб рака. Припускають, що цього року від виливу крови умре 155,000 осіб. Д-р Е. Баррет-Коннор сказала, що „результат студій вказує на це, що споживання в більшій кількості свіжих ярин і овочів на 40 відсотків зменшує випадки виливу крови, без уваги на інші відомі рисковні „чинники". Вона теж ствердила, що від пізніх 1940-их років, тобто від вживання ліків проти високого тиснення крови, значно зменшилися смертельні випадки виливу крови. Д-р Френклин Іпстін з Бет Ізраель шпиталю у Бостоні, Масс., заявив, що можливо, що ті особи, які менше їдять, не маючи великого апетиту, а з тим менше впроваджують до свого організму потассіюму, частіше мають вилив крови. Він погоджується з цим, що люди повинні їсти більше свіжої ярини і овочів, але перестерігав проти пілюль потассіюму, що в цих осіб, що мають проблеми з нирками або хворі на діябет, можуть спричинити серцеві занедужання.

Човен української молоді виграв першу нагороду

Форт Лодердейл, Флорида. — У суботу, 20-го грудня 1986 року, тут відбулася щорічна найбільша зимова парада човнів, в якій взяли також участь українці а конкретно нова організація Молодь для Збереження Української Культури.

Використовуючи яхту Володимира і Міри Клячків, члени організації вибрали темою до паради традиційне українське Різдво. І так молодь в українських строях на передньому покладі яхти танцювала народні танки, співала українські колядки і щедрівки, а відтак виставлений був традиційний вертеп з Йосифом, Марією і дитятком на руках.

Все це було освітлене 7,000 світлами, які були прикріплені до боків яхти.

Все це зробило на 500,000 глядачів велике враження і оплескам не було кінця, зокрема коли проголошено, що український човен виграв перше місце в категорії човнів нижче 60 футів. Наступного дня український човен виграв вдруге першу нагороду в Помпано

Члени української переможної групи.

Біч, де також відбулася традиційна парада човнів.

Коли взяти до уваги, що у цих парадах брали участь із своїми човнами такі великі комерційні фірми, як МекДоналдс, чи І. Ф. Гаттон, а то й фльота ЗСА, то перемога українців це справді великий успіх для організації Молодь для Збереження Української Культури, члени якого, як і інші українські організації, дійсно вложили багато часу і грошей для тієї імпрези, а рівночасно це успіх цілої української громади. Він тим більший, що обидві паради передавано на телевізійних станціях 25-го і 26-го грудня 1986 року і в цей спосіб українців могли бачити не лише безпосередні учасники парад, але сотні тисяч телевізійних глядачів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12 00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O Box 346 Jersey City, N J 07303

Добрий виступ Президента

Ще перед виступом президента Роналда Реґена із промовою про Стан Унії перед об'єднаними палатами Конґресу в вівторок, 27-го січня 1987 року, авторитетні коментатори підкреслювали, що не йдеться про те, що скаже Президент, тільки як він сам себе покаже. Остання його пресова конференція в минулому році не була успішною. Президент опинився там був виразно в оборонній позиції супроти неприхильних йому акредитованих у Білому Домі журналістів і непереконливо відповідав на їхні напасливі та інколи й ароґантні запити. А після того прийшла афера засекреченого продажу зброї Іранові і шпитальна операція Президента і оправданий був острах, що він, може, перестав уже бути тим „великим комунікатором", як його прославляли за перших шість років його урядування. Але, коли демократична преса нахвалялась вислідами своїх опитів, які виявляли упадок давньої популярности Реґена, то його виступ в минулий вівторок і реакція членів обох палат Конґресу виявили, що Роналд Реґен таки не є манекеном у руках недотепних дорадників, а тримає керму держави сильно у своїх руках. Його привітали бурею оплесків і його промову раз-у-раз переривали оплесками. Оплескували його не тільки вірні йому республіканці, але й демократи. Особливо сподобався його надзвичайно зручний куртуазійний жест супроти нового голови демократичної більшости в Палаті Репрезентантів, Джима Райта, який сидів поруч із віцепрезидентом Джорджом Бушем позаду Президента та якого Президент привітав з його підвищенням на конґресовому форумі.

По суті президент не сказав нічого нового. Але він стрінувся з дуже прихильною реакцією слухачів, коли склав коротку заяву у справі іранської афери, якої хотіли законодавці: Реґен признав, що „сталася помилка", але — мовляв — у політиці треба інколи ризикувати і не можна таврувати спроби покращання відносин з якоюсь великою країною (Іраном) та вживання всіх можливих заходів, щоб видістати на волю схоплених американських громадян. Тими короткими словами Реґен признав, що продаж зброї Іранові таки був пов'язаний із проблемою в'язнених американців, схоплених в Ливані, що раніше Реґен заперечував. Цю теперішню його заяву законодатці обох партій знову стрінули довготривалою овацією. Таку саму овацію, стоячи, влаштували йому обидві палати Конґресу, коли він заявив, що не можна допустити, щоб в Центральній Америці постала випадна база нового совєтського сателіта — виразний натяк, що він, Президент, буде далі наполягати, що треба помагати ворожим сандиністському режимові в Нікараґуа повстанцям, що їх популярно називають контрас. Президент знову за чергою вирахував країни в різних континентах, у яких совєти поширили свою сферу впливів, доказуючи цим потребу зберігання великої власної збройної сили. Запевняючи, що Америка веде мирну політику і готова договоритися із СССР про редукцію різних родів стратегічної зброї, Реґен знову заторкнув болючу для СССР справу оборонної протиракетної зброї із космічного простору („зоряна війна"), підкресливши знову, що така зброя корисна також для Совєтського Союзу.

За прийнятим звичаєм президентові Реґенові відповідали на телевізійній передачі обидва лідери демократичної більшости в Конґресі — сенатор Роберт Бирд і конґресмен Джим Райт. Хоч вони заперечували закидові Реґена, наче би демократи були винуваті у надмірному видаткуванні грошей, що спричинює астрономічний дефіцит бюджету, і хоч вони критикували зголошений Президентом до Конґресу проєкт нового бюджету, проте назагал їхні виступи були також примирливі. Сенатор Бирд, який став тепер у демократичному Конґресі політичною потугою, заявив гарно, що „ми Конґрес і Президент сидимо у одному возі" і що всі справи, включно з іранською аферою можна згідливо направити і полагодити.

Виступ президента Реґена із промовою про Стан Унії і відповіді демократичних опонентів потвердили давнє передбачування, що здобуття демократами більшости в обох палатах Конґресу не змінить набагато політичної й економічної ситуації в Америці. Американський державницький патріотизм стоїть вище партійницьких інтересів і хоча демократам безумовно залежало на послабленні популярности Реґена з очима на президентські вибори в наступному році, проте цей момент не буде шкодити співпраці Президента і Конґресу. Реґен дуже зручно покликувався цитатами на трьох колишніх демократичних президентів — Рузвелта, Трумана і Кеннеді. Роналд Реґен все ще є „великим комунікатором" і це добра новина для Америки і вільного світу.

Микола Бараболяк

ІРАКО-ІРАНСЬКА ВІЙНА: ДЕ КОРІНЬ КОНФЛІКТУ?

Перша свотова війна тривала чотири роки. Друга не цілих шість. А Ірано-іракська війна увійшла вже у семий рік і кінця їй не видати. Іран утратив досі, — як оцінюють, — принаймні 350,000 убитими, не рахуючи каліцтв, жертви Іраку добігають 200,000 убитими, а не має виглядів на те, що противники схаменуться і може прийти до якогось замирення. Коли пишу ці рядки, засоби масової комунікації говорять про переваrу іранських сил на південному фронті довкола Басри та північному — в напрямі на Багдад, про нові жертви — вбитих на десятки тисяч, та про небезпеку, що Іран може узяти верх. Москва з одної сторони, а Ізраїль з другої роблять усе, щоб той конфлікт продовжувався. Кремль розраховує на те, що Близький Схід упаде їм у руки як зріле яблуко, коли і перси й араби скривавляться до останнього. Ізраїль у своїй короткозорій політиці сприяє Іранові, бо він, воюючи з арабами, послаблює відпорність арабів на імперіялістичні цілі Ізраїля. Останні успіхи Ірану (до деякої міри теж завдяки підтримці ЗСА, бо це американські ракети допомагають обстрілювати Багдад і зістрілили декілька іракських літаків!) налякали Захід, і навіть Ізраїль, бо перемога ісламського фундаменталізму видання Хомейні була б великою загрозою для політичної рівноваги не тільки на Близькому Сході, а і в цілій міжнародній констеляції світу. Чому?

Ніде діти правди: війну започаткував Ірак. У 1975 році Саддам Гуссейн, президент і лідер Іраку, заключив договір із шахом Ірану про наладнання мирних сто сунків між обома країнами. Між іншим шах погодився на деякі і поправки на 750 миль довгому кордоні, голов но над Великою Рікою, Шатт-аль-Араб (це назва ріки від пункту, де Евфрат і Тигр зливаються в одне річище). Ірак уважаючи, що уряд Хомейні перебрав договірні зобов'язання шаха, вимагав, щоб військові сили Ірану залишили цей терен. Хомейні заявив, що його договори заключені шахом не в'яжуть. Гуссейн наказав окупувати ці землі, а відтак переслідував іранські збройні сили на території Ірану. Хомейні спалахнув злістю і так зачавсь воєнний конфлікт. Можна було його погасити, коли б Хомейні не бажав був використати його, щоб звести порахунки з Саддамом Гуссейном. А підґрунтя до смертельного конфлікту між тими двома лідерами дуже, а дуже глибоке.

Коріння суперництва

Хомейні, керуючись особистими анімозіями, організував із підлеглими йому біля 200,000 іранськими муллами революцію проти шаха. Шах свідомий загрози прогнав Хомейні з Ірану, і він поселився у південному Іраку поблизу двох шіїтських святих місць (малощо не так шанованих шіїтами як Мекка) Ан Наджафі Карбаля. Там прожив Хомейні 14 років під владою Гуссейна, доки той не зорієнтувався, що Хомейні організує теж повстання проти його режиму. Треба тямити, що населення Іраку у подавляючій більшості шіїтське, як Ірану, коли правляча верхівка Іраку — це члени більш цивілізованої під впливом Заходу-секти сунні; сам Гуссейн — християнин. 1979 року Гуссейн „вид ворив" неприємного гостя з Іраку, і той через Кувайт переїхав на вигнання до Франції. Відтіль він кермував диверсією і в Ірані й Іраку.

Хомейні — не національний лідер. Він еманація ісламського фундаменталізму у повному значенні того слова. Його вірування зосереджені на потойбічному житті, а не туземному. Тому він з таким легким сумлінням, шле навіть діти на певну смерть на славу Аллаха. Служба Богу — це в його віруванні центральне завдання людини. Він відкидає всякі політичні моделі людського спілкування, ставить нарівні вартості „зігнилого" Заходу і комунізму, це для нього „сатани". Коли його питали кого уважає він найбільшим ворогом, він відповів, що найбільшим ворогом є для нього сіонізм, але розправу з ним він відкладає на кінець. Покищо ворогом число 1. був шах, ч. 2. „американський сатана", а ч. 3. Саддам Гуссейн із його, Баат партією. Хомейні відкидає усякий націоналізм, в тому й арабський. Його завданням зорганізувати мусулманську теократію усіх мусулманів. Словом його „царство" не того світу. Воно має широкий терен експансії, бо його впливи можуть сягати навіть на мусулманські народи Далекого Сходу, як Індо незія. Коли царство Хомейні „не з того світу", то Ірак під проводом Гуссейна і Баат партії є секулярною державою.

Баат партія

Ідеологом Баат партії був арабський патріот Михайло Афляк, араб — християнин. Партія ця мала панарабські ідеї, між іншим нехтувала кордонами, які накинули арабам альянти перед і після Другої світової війни. Хоч у йменні партії є термін „соціялістична", то вона була „соціялістичною" тільки в тому розу-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про моїх і до моїх читачів

Дня 30-го січня 1982 року я вперше відважилася заступити „наші будні" Ікера з великою тривогою і обережністю чи це вдасться.

Сьогодні, рівно п'ять років після того для мене пропам'ятного дня, якось все ще далі пишу і кожної суботи читачі „Свободи" мають нагоду разом з ОКО—Ю роздумувати над різними меншими і більшими проблемами звичайного щоденного життя і дій нашої громади.

А те щоденне життя, яке часом видається нам нецікаве, а всеж таке воно кожному близьке, а його ясні та темні сторінки полонять час, увагу і наші думки. Тому, здається, ті щоденні, звичайні переживання, що так часто є темою рубрики „Про це і те", знаходять читачів і їхній відгук.

Саме це спонукує у цю річницю згадати добрим словом тих численних приятелів, яких довелося з часом здобути і які так вірно відгукуються на мої фейлетони.

Розуміється читачі є різні і, як завжди, одні критикують — а інші хвалять. Серед тих невдоволених звичайно такі, що пристосовують до себе різні життьові чи громадські ситуації, хоча ніколи ще не було у критичних фейлетонах подано ніякого прізвища, установи чи журналу. Але, либонь, після старої української приповідки про „стіл і ножиці" декому може совість підказує, що й у них є подібні ситуації чи реакції на подану подію, і... ображуються на авторку.

Дехто може також слушно вражений, що використано його думки чи погляди і у цих сьогодні мені треба просити вибачення.

У більшості, однак, наші читачі дуже прихильні та це далося відчути у тих п'ятьох роках постійно, при зустрічах, розмовах і у листах, яких зібралася уже добра кількість.

Серед них — і ті, що дякували за „продану наречену" і за „одні великодні дзвони" і за „забутих наших людей" і за порушення проблем, що їх замикаємо „до шафи", і за відношення до молоді, за байдужість та за десятки інших тем, що були у тих роках порушені.

Багато з читачів брало також жваву участь у всіх дрібних моїх переживаннях, що ними я ділилася у своїх фейлетонах. Як тепло і приємно, коли зовсім незнайома вам людина зі співчуттям запитається, чи ваші двері до ґаражу вже направлені, чи віджалували велику „родинну" сосну, що її звалив з ніг гураган „Ґльорія" або чи далі паркуєте авто в нюйоркському „давнтавні", не зважаючи на крадіжки, що вам притрапилися.

Сьогодні зі сантиментом думаю про них, як про тих невідомих приятелів, яких здобула О—КА завдяки щотижневим фейлетонам.

Але так ці приятелі як і ті, часом невдоволені тим, що пишу — мають одне спільне — вони читають. І за це я їм вдячна, бо та свідомість дає мені охоту та приємність продовжати з ними „розмови" про „це і те".

О—КА

Олександер Домбровський

НЕ ГАСІТЬ ОГНЮ СВЯТОГО!

Аннали античної Геллади говорять нам, що грецькі колоністи, які переходили на нові місця поселень і закладали там свої колонії, брали зі собою з домашніх огнищ-жертівників святий огонь до нових жител. На домашньому жертівнику горів „вічний огонь". Він був місцем почитання родових божеств (культ предків) та символом ідеї тяглости роду від найдавніших предків з напівмітичних часів старої Ахаї, геройських подвигів Гомерової доби з її подіями, описаними в Іліяді й Оддіссеї, а далі з часів релігійно-дидактичного епосу Гезіода й згодом доби розквіту грецької трагедії Айсхіля, Софокля й Евріпіда. Кінці цієї архаїчної доби були помостом до переходу на історичний шлях Греції доби розквіту Спарти й Атен та часу греко-перських воєн з їхніми Термопілями.

Забраний на нові місця поселень святий огонь був незгаряючою, духово живою синтезою понять олімпійського пантеону й олімпійських ігрищ з традицією геройських подвигів, мови, культури та пов'язання грецького колоніста з тою його місцевістю — вужчою батьківщиною, з якої він вийшов. Тому греки, перебуваючи на нових місцях поселень здалека від метрополії, залишалися далі греками й передавали ту духову естафету грецької національної самобутности й гордощів дальшим своїм поколінням з роду в рід. У віддалені від материка грецькі колонії при своєму існуванні довгими століттями (на території південної України деякі грецькі колонії проіснували около тисяча років — від 7-6 ст. до нашої ери аж до доби великого переселення народів і порогу середньовіччя) задержали назагал свій грецький характер з більшою чи меншою домішкою варваризмів" та зі своєю етнокультурною самобутністю. При цьому, до речі, буде пригадати, що греки були купецьким народом і залишали свою батьківщину з економічних причин, бо убога на врожай, гориста Греція не могла виживити всіх жителів. А залишивши свою метрополію, грецькі колоністи не забули про неї навіть в економічному аспекті й щороку висилали до Греції сотні тисяч медимнів збіжжя й інші продукти. Отже, не лише залишилися греками на нових місцях поселень, відпорними на процес денаціоналізації, але ще й допомагали економічно своїй „старій" батьківщині. Бо вони не лише в своїх нових житлах, але й у своїх гелленських серцях не погасили святого вогню патріотичного духа.

Яка впадаюча в духовні очі й глибока аналогія понять в асоціяції ідей! Колись Гердер порівнював Україну з Грецією напевно з уваги на ті довговікові, висококультурні впливи зі сторони середземноморсько-чорноморського світу, що своїми благородними духовими проміннями обнимали з Півдня територію України, яку він назвав — Степовою Гелладою. І ми також вийшли зі своєї Батьківщини — Степової Геллади не з економічних причин, як греки, але з політичних, бо ми ж політична еміґрація. Це зобов'язує нас тим більше не погашувати святого вогню, що ми його принесли в наших зболілих від воєнних переживань і ностальгії серцях з України — з тих сіл і міст галицької вітки широкої, дорогої й незабутньої ніколи Української Землі, брутально стоптаної чоботиськами червоної й брунатної солдатчини. Як Золотоверхий, так і княжий город Льва пострадали й вони горітимуть все полум'яною купиною вічної пам'яті в наших родинних огнищах, бо й „неситий не виоре на дні моря поля... не скує душі живої, ні слова живого...!

Стаємо на поріг задуму видання реґіонального збірника Львова й околиць упарі з публікованням інших реґіональних збірників Галицької землі, з яких уже досить багато появилося (дорогі львів'яни, пасемо задніх!). В тому ділі повинні бути зацікавлені перш за все львів'яни, а далі всі інші „ґалічмени", бож Львів був п'ємонтом галицького національно-громадсько-політичного й культурного життя. Був навіть момент у нашій історії, коли Семпер Фіделіс був п'ємонтом у контексті нашого всеукраїнського життя. Зі Львовом пов'язане наше дитинство й романтична молодість з усіми мріями в теплій атмосфері родинного життя, шкільних і студентських часів та ідейних середовищ, де кріпилися молоді серця, кристалізувався світогляд, горіло бажання геройських чинів навіть за ціну високих жертв на жертівнику розп'ятої Матері-України та проходила щоденна праця серед сірих буднів і примар окупаційної дійсности.

У тому безконечному лябіринті наших душ залишилися на все духові контури нашого Львова з його вулицями, нашими інституціями, церковно-релігійними місцями й Стрілецькими Могилами, тепер нікчемно збещещеними й заораними бульдозерами нелюдів. Чи не треба це все утривалити в Збірнику для майбутніх поколінь! Видані в Збірнику мемуари, статті й нариси стануть тим утриваленим символічним святим огнем, перенесеним з України. Земляки, львів'яни й діти Галицької Землі, включіться активно в те діло, станьте співавторами Збірника і членами Громадського Комітету видання Збірника. Український Львів кличе вас! Не гасіть огню святого! Не схиляйте вниз прапорів!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ІДЕАЛІЗМУ ТЕЖ ПОТРІБНО

Як 22-літній член української громади в Америці, я з цікавістю прочитав статтю д-ра Мирона Куропася, „Що нам потрібно у 1987 році?" („Свобода" з 15-го січня 1987 року). Мені стаття була цікава, зокрема тому, що автор звертає більшість своєї уваги на „питання молодих". Для приєднання молодих людей до українського громадського життя в Америці автор статті радить більше прагматичний, реалістичний підхід. В цьому змислі я є вповні згідний з автором. Рація, що для приєднання молодих і для загальної кращої ефективности наші громадські організації повинні вести свою працю в світлі модерних і конкретних цілей. Старі методи та кличі не віддзеркалюють потреб сучасности.

Але я вважаю, що автор міг би звернути так само увагу на два інші фактори. В першу чергу із статті виходить, що молодь якось цілком зникла. Це не зовсім відповідає правді. Наприклад, в Сум, в Пласті, чи в ОДУМ велика частина виховної та організаційної праці виконується молодими професіоналістами. Що більше, молоді люди керують такими важливими установами як „Український Тижневик" або впливовим вашінґтонським бюром УНІС. Так само не забуваймо про молодих активістів „Смолоскипу". Найголовніше звернім увагу на факт, що, коли приходить час обороняти права українців молоді активісти є постійно в перших рядах громадської акції. Далі, в теперішньому часі студентський сектор нашого громадського життя дуже zактивізувався. Минулий з'їзд СУСТА (квітень 1986 року в Чикаґо) мав 50 делеґатів, які репрезентували більше як 25 українських студентських клюбів по університетах. На семінарі ТУСМ (грудень 1986 року в Елленвіллі, Н.Й.) було 120 учасників. Це тільки деякі приклади з ширшої праці. Очевидно, ситуація щодо активности молодих не зовсім

(Закінчення на стор. 4)

„МИ ПРИЙШЛИ ТУДИ ВБИВАТИ"

У 1985 році у видавництві „Сучасність" вийшла 174-сторінкова збірка документів та свідчень про війну в Афганістані п.з. „Афганистан в огне" (російською мовою). Поруч багатьох інших авторів різних національностей, поміщено в цій книжечці також інтерв'ю відомого нашим читачам вояка-втікача совєтської окупаційної армії в Афганістані Миколи Мовчана, яке у формі „запитань і відповідей" зробив редактор „Сучасности" Тарас Гунчак. Нижче з деякими скороченнями подаємо це інтерв'ю у перекладі Юліяна Мочвана.

Питання: — Миколо, розкажіть дещо про себе.

М. Мовчан: — Народився я 15-го серпня 1963 року в селі Озерянка на Житомирщині в Україні. 1970 року, вступивши до школи, 1978 року, закінчив Озерянську восьмилітню школу. Потім поступив до Житомирського технікуму механічної обробки дерева. 1982 року закінчивши техніку, 22-го березня того ж року мене було покликано до армії.

Питання: — Як ви попали в Афганістан?

М. М.: — Спочатку, як тільки мене покликали до армії, мене послали до Ашхабаду до школи сержантів. Потім звідтам, у жовтні, мене було послано до Афганістану. Спочатку літаком до столиці Кабулу, а потім гелікоптером на службу до Газни.

Питання: — В якому роді війська ви служили?

М. М.: — Я був артилеристом у моторстрілецькому полку

Питання: Хто був вашим безпосереднім начальником?

М. М.: — Напротязі мого піврічного перебування на тій службі змінилося п'ять начальників і тому мені тяжко сказати, хто з них був моїм безпосереднім начальником.

Питання: — Чи серед командирів були також українці?

М. М.: — Так, у моїй частині було також трьох українських офіцерів.

Питання: — Оскільки ви були спочатку в совєтській армії, а потім опинилися по другому боці, ви напевно багато побачили і зрозуміли, яка ця війна. Тому, мене цікавить питання — як виглядає війна муджахидинів проти совєтських окупаційних військ?

М. М.: — Головна зброя муджахидинів — це міни. Також часто вони використовують ручні ґранати проти танків та кулемети. Тепер в них появилася також зенітна зброя. Партизанам дуже допомагає їхнє знання місцевости, бож бої ведуться в основному в горах та проваллях, де танки та інші машини совєтських військ не можуть оперувати. Муджахидини намагаються підглядіти окупантів у тяжко-прохідних місцях — в гірських ущілинах, на дорогах, які проходять через тунелі, і т.д. І нападають вони на невеликі військові частини бо якщо цілий полк виступає в похід, тоді краще їм десь сховатися.

Питання: — Скажіть, які стосунки існують між військами Кармаля та совєтськими військами?

М. М.: — Відношення або стосунки? Передусім, треба знати, що військ у Бабрака Кармаля відносно мало. Приблизно на 120,000 вояків совєтських військ, у війську Кармаля напевно нараховується не більше 30,000. Але й ті при першій можливості тікають. Вони допомагають партизанам чим тільки можуть — в тому числі залишають їм свою зброю. Якщо йдеться про військові операції, то афганські війська звичайно не воюють. Їх посилають разом із совєтськими солдатами, але як тільки розпочинається бій, вони падають і лежать аж поки бій не закінчиться. І тому воюють в основному совєтські солдати, які ставляться до афганських солдат, як до боягузів. Звичайно, справа не в боягузстві, а в тому, що вони просто не хочуть воювати проти своїх братів-партизанів. Крім того, їхня релігія не дозволяє їм воювати проти своїх братів.

Питання: — Наскільки нам відомо, релігія відіграє вирішальну ролю в житті афганських повстанців. Скажіть, що ви знаєте про це.

М. М.: — Це дійсно так. Їх релігія — це те основне, що може підняти на боротьбу людей, які дуже мало розуміються в політиці. Вони неписьменні, але також і письменних релігія підіймає на боротьбу. Їх закликають до боротьби як захисників батьківщини проти невіруючих. Вони проголосили священну війну і саме завдяки цьому підняли ввесь нарід проти брутального окупанта. О, тепер вони дуже віддані своїй релігії! Бувають випадки, коли людина з гранатометом підлазить під танк і, нічого не боючись, стріляє на ворога. Вони почувають себе щасливими, що помруть у цій війні. І це додає їм сміливости, навіває їх оптимізмом. Вони раді, що боряться проти такої ворожої сили.

Питання: — Боряться і, здається, перемагають?

М. М.: — Так, це правда. Буває, що вони громлять цілі колони. Страшно! Розносять все. Але здебільшого вони ведуть партизанську війну... Здебільшого вони намагаються нанести якнайбільше втрат совєтським військам. Нанесуть втрат і потім тікають...

Питання: — Як великі совєтські втрати в Афганістані?

М. М.: — Вони досить великі. Наприклад, одна з наших рот одного разу зробила „стрибок" на віддаль 15 кілометрів і за півдня втратила 15 солдатів. А якщо підрахувати всі втрати в боях в Пяндширі та інших місцевостях, то побачимо, що це були досить значні втрати. Правда, Совєтський Союз має багато зброї — інша країна не витрамала б цього аж так довго вже хоча б з причини великих фінансових витрат на таку безнадійну війну. Бувають випадки, що партизанам якось вдається з кулемати збивати навіть літака. А про гелікоптерів вже й нема мови. Тепер говорять, що совєтські втрати доходять до 100,000. Звичайно, це перебільшення, хоч на мою думку Москва там уже втратила від 40 до 50,000 своїх вояків.

Питання: — Вам напевно відомо, як ставляться совєтські солдати в цій війні до повстанців. Чи серед совєтських солдатів є будь-які антивоєнні настрої?

М. М.: — Так, я не раз слухав, як не тільки солдати, але також офіцери казали, що ця війна непотрібна Совєтському Союзові. Нікому не зрозуміло, чому в Афганістані треба тримати совєтські війська. Всі афганці воюють проти совєтських військ і саме тому просто страшно робиться, коли подивитися, що тепер там робиться.

(Закінчення на стор. 3)

„Ми прийшли..."

Закінчення зі стор. 2

Відставати в поході не можна,бо можуть підстрелити або забити, оскільки кожен афганець хоче забити бодай одного совєтського солдата. І так виходить, що хоч „чортова війна" нікому непотрібна, але доводиться воювати. Відмовитися не можна... Правда, багато воює тому, щоб потім зі собою щось взяти...

Питання: — Чи це означає, що совєтські окупанти грабують мирне населення!

М. М.: — Так, буває й таке. Коли відбувається військова „операція", люди залишають свої вбогі селища — вони бояться совєтських солдатів. А тоді в обезлюдненому селі солдати беруть що тільки захочуть і що можна взяти. Але головно те, що жодного захоплення чи ентузіязму ця війна ні в кого не викликає. Навіть серед командирів чи офіцерів.

Питання: — Як відомо, совєтська армія за своїм національним складом неоднорідна. Чи охоче воюють в Афганістані солдати неросійського походження!

М. М.: — Та що тут говорити! Солдати із Середньої Азії (напр., узбеки, туркмени) є того самого віровизнання що й афганці. Хоча їхню релігію москалі намагалися „викурити", але їм то не вдалося. І тому, будучи людьми тієї самої віри, вони не хочуть воювати проти своїх одновірців. Бувають серед них також перебіжчики і тому вони тепер воюють по боці партизанів. Правда, не всім вдається виконати такий „перебіг" і тому хоч-не-хоч доводиться воювати по боці совєтів. А воювати там майже ніхто не хоче. Нема такого ентузіязму аби кричати — „За родіну!". Про яку там „родіну" може бути мова, коли вони прийшли на чужу землю? Тепер в полоні в партизанів перебуває напевно кількасот людей. Серед них є не тільки полонені, але і такі, що самі повтікали з совєтського війська. Їх примають в полоні тому, що їх нема куди відпустити.

Питання: — Який моральний стан совєтської армії в Афганістані. Маю на увазі взаємовідношення між солдатами та мирним населенням.

М. М.: — Передусім, хочу зазначити, що солдат, який рік або більше є у війську, ставиться до новоприбулого солдата як до свого слуги. Змушує його працювати на себе, виконувати його накази і т.д. Трапляються також випадки знущання — включно до побиття, не кажучи вже про брудну московську лайку та матюки. Просто неможливо все те чути або бачити. Хто сильніший — той „має рацію". Нема жодної поваги — товариш не уважає іншого за товариша, друг — друга, людина — людину. І якщо вони самі до себе ставляться гірше, ніж до худоби, то тим більше від них нічого кращого не можна сподіватися щодо їхнього ставлення до місцевого мирного населення. Їх ставлення до мирного населення ще в більшій мірі хамське й брутальне, бо, мовляв, винуватцями всього лиха є афганці.

Питання: — На Заході кажуть, що совєтські солдати зловживають наркотиками. Чи це правда?

М. М.: — Так, більшість совєтських солдатів вживають наркотики. В основному т.зв. гашиш або чарс. Також вживають опіюм, героїн але найчастіше — гашиш.

Питання: — Чи перебувають совєтські війська серед мирного населення.

М. М.: — Солдати не живуть по містах серед мирного населення. Така система існує також в СССР, де солдати повинні жити десь у полі або в казармі, обкопаній та огороженій з усіх боків наче в клітці. І звідти без спеціяльного дозволу не випустять. В Афганістані навколо отаборованих солдатів розміщено заміновані поля, через які дуже небезпечно пробиратися.

Питання: — Які методи боротьби проти повстанців застосовує совєтська армія?

М. М.: — В основному це т.зв. „прочіска" території — сіл, хуторів, доріг. Зустрінуть загін повстанців — обстріляють. У випадку, коли повстанці перебувають у селі — нищать ціле село. Також бомбують і в жодному випадку не хочуть випустити повстанців із своїх рук, бо якщо вони втечуть вгори, тоді шукай вітру в полі.

Питання: — В чому сила повстанців чим пояснити, що не зважаючи на дуже малу допомогу вільного світу, вони навіть поступово здобувають успіхи проти такого колоса, яким є деспотична московсько-большевицька імперія?

М. М.: — Їх сила — їх віра в ту правду, за яку вони воюють. Їх сила — в їх вірі. За віру вони готові віддати все. Для них померти в ім'я Аллаха — це значить здобути довге життя. Тому, вони просто безстрашні. Суне тридцять танків і вони можуть на них вискочити і стріляти, знаючи, що самі загинуть. Також вони дуже дружні, допомагають один одному. У великій мірі допомагає їм знання своєї території, своєї землі. Вони знають свої гори і знають кожну стежку в тих горах.

Питання: — Правдоподібно ви багато думали про те, що відбулося з вами в Афганістані. До яких висновків ви дійшли і як теперішня війна в Афганістані представляється совєтському солдатові?

М. М.: — Я бачив, що там діється і тому для мене стало ясним, що совєтському урядові ніколи не вдасться переконати світ, що навала совєтських військ до Афганістану — це „братерська допомога Демократичній Республіці Афганістану" проти „провокацій" якихось там містичних „зовнішніх ворогів Афганістану". Я цю „допомогу" побачив своїми власними очима і тому швидко переконався, що ця „допомога", чи точніше, війна дуже подібна на ту війну, яку вів Гітлер — лише на іншій землі та під іншими гаслами. Це одна з найбільш ганебних війн, які знала історія людства. Крім того, ще багато років перед тим мені все більш ставало дивним, що в той час, коли правителі СССР ввесь час підкреслювали, що влада в СССР є „найгуманнішою" — з другого боку людям в СССР завжди заборонялося побачити інший світ чи країни аби особисто переконатися, яка „погана" є влада в інших країнах. Цього не можна було зробити, бо нашу країну замкнули на міцні замки і нікого звідтам не випускають і нікого не впускають, наче у великій тюрмі. І тому те, що я побачив в Афганістані, переконало мене, що ця війна загарбницька та руїницька. Ми прийшли туди вбивати та загарбувати чужу територію. Звичайно, мені це аж ніяк не могло подобатися. Тим більше, що в Україні та інших республіках СССР питання національнодержавної незалежности також дуже болюче питання і що ворогом такої незалежности є той самий, що і в Афганістані — російський імперіялізм. Москва робить всякі старання аби нашу націю „перемолоти" на „совєтський", тобто російський народ. Опинившись не із своєї волі в Афганістані, я, звичайно, аж ніяк не хотів бути на службі московських катів афганського народу і тому при першій-ліпшій нагоді перейшов на бік тих, хто бореться за волю і національно-державну незалежність і самостійність.

Ірако-...

Закінчення зі стор. 2

мінні, що поклала собі за ціль вирівняти драстичні соціяльні нерівності в арабському суспільстві, посуті ж мала націоналістичну, об'єднуючу арабський світ програму. Виявом того панарабізму були спроби уній між Іраком, Сирією й Єгиптом на переломі 50-их й 60-их років, які, одначе, не були успішними, бо Нассер хотів, щоб центром панарабізму було Каіро, коли лідери Іраку і Сирії бажали віднови древньої величі арабського світу в Багдаді чи Дамаску. Панарабізм завмер, але амбіції таких нинішніх лідерів як Ассад у Сирії і Гуссейн в Іраку — живуть. Зокрема Гуссейн хоче здійснювати ідеї, які є політично й інтелектуально в гармонії з модерним західнім світом, не порушуючи релігійних традицій Мохаммеда. Він здецидовано за секуляризацією арабського суспільства, за відділення религії від держави, не придає спеціяльної ролі мусулманським законам — шарії, ні їх носіям — муллам

Висновки

Нинішній Ірак — світ культурних контрастів. У Багдаді — Захід. Люди одягнені елегантно в західньому стилі. Каварні, кабарети, мужчини й жінки ходять разом, танцюють в кабаретах й готелях. Але пам'ятаймо, що більшість населення Іраку — це шіїти. На периферіях міст жінки притримуються мусулманські звичаїв, одягнені як жінки в Ірані, в довгих халатах, що закривають усе тіло. Іракські шіїти пам'ятають Аятоллу Хомейні з часів, коли він був їхнім духовним провідником, живучи у їх святому місті Ан Наджеф. Як вони ставляться до конфлікту між Іраном й Іраком? Мабуть індиферентно. Треба тямити, що в усіх тих арабських державах, в тому і в Іраку, не було часу, щоб наросла якась льояльність до держави, чи патріотизм. Коли в них є якісь сантименти, то хіба ремінісценції могутности мусулманської імперії з часів династії Аббасідів (750 по Христі). До кінця першої світової війни були вони під владою мусулманської Оттоманської імперії, після тої війни попали під британський мандат (їх брати в Сирії і Ливані під французький), а після Другої світової війни альянти створили для них незалежну державу в кордонах з демографічної точки бачення штучного мандату. Більшість населення утомлена шестирічною війною і виснажена жертвами, напевно радше апатична, а може і не від того, щоб мусулманська ідеологія взяла верх в цілому арабському світі і з'єднала арабів, коли досі завдяки розбиттю їх брати так терплять, особливо в Ливані і Палестині. Їх мусів жахливо вразити факт, що Америка останніми часами допомогла Іранові доставою зброю бити їх чоловіків й дітей, подібно як це від років діється у Палестині і Ливані. ЗСА зробили своїм іранським „скандалом" (за підшептами близькосхідних „приятелів") велетенську політичну помилку, яка може заважити на долі цілого того терену, де так сильно стираються впливи Кремля й Вашінгтону. Непродуманою наївною політикою ЗСА щораз драстичніше зражають собі арабські країни — Ірак, Йорданію, Сирію, і навіть Савдійську Арабію й Єгипет, — які досі так хиляться до Америки і відкидають Москву. Ізраїль урешті досягає мети: стає насправді єдиною фортецею Америки на Близькому Сході! А коли б прозелітизм Хомейні розлявся по Іракові, відтак по Йорданії, і пішов ще далі (в Ливані він уже має бази!), то, мабуть, Ізраїлеві не допоможе й та сотка нуклеарних ракет, які має мати, щоб спастись перед лявіною ісламського фанатизму.

Мусимо тямити: мусулмани бажають жити згідно з приписами Корану і мохаммеданських традицій. Все, що йде зі Заходу, а зокрема з Америки, на їх думку, є моральним декадентством, перед яким вони хочуть охоронити своїх вірних. Прапороносцем того мусулманського фундаменталізму є нині Хомейні, але після його смерти хтось інший той прапор підхопить і боротьба буде йти далі. А на випадок, коли б рух із таких чи інших причин заломався, в таке політичне вакуум вскочить Кремль, бо йому тільки через пліт... А Америка тим часом далі замикає вічі на проблеми Близького Сходу і заплутується у щораз труднііші контроверсії. Для нас ця масакра сотень тисяч людей виглядає як совершенне безумство. А це бій між релігійними традиційними вартостями ісламського фундаменталізму і модерністичними тенденціями. У нас є теж познаки такого конфлікту, хоч не на таку скалю, між фундаменталізмом і постулятами модернізації, тому може інтересно призадуматись глибше над цією проблемою.

У Філядельфії...

(Закінчення зі стор. 1)

ців. Як учасник Визвольних Змагань був він заступником голови Головної Управи ОбВУА, головою Філядельфійського Відділу ОбВУА, головою Крайового Комітету Суспільної Опіки, членом Управи місцевого Відділу УАКРади, членом Управи Українського Спортового Товариства „Тризуб" та членом багатьох інших громадських установ.

Св. п. Іван Данківський народився 2-го січня 1900 року в селі Биків Самбірського повіту. Молодим юнаком вступив в ряди Української Армії, із якою „перейшов пекло на землі", як і тисячі інших його побратимів. Перебувши важкі дні полону, вернувся до рідного села щойно 1926 року. Але не довго міг спокійно жити і працювати, окупаційна польська влада почала його переслідувати і тому попав до злощасних Дрогобицьких Бригідок — тюрми, а відтак і Картузької Берези.

Парастас за Покійного буде відправлений у понеділок, 2-го лютого ц.р. о год. 7-ій вечора в похоронному заведені Михайла Насевича при Френклін і Бравн вулицях, Філядельфія. Похорон з цього ж похоронного заведення о год. 10-ій ранку до Української Катедри Непорочного Зачаття при 816 Н. Френклін вулиці, Філядельфія.

В Америці Покійний залишив у глибокому смутку брата Бронька з дружиною Анною, трьох братанків із родинами Осипа, Стефана і Володимира, кузена Петра і Анну Тарнавських, побратимів по-зброї, приятелів та велику Філядельфійську союзову родину. В Україні залишив дві сестри з родинами — Емілію і Анєлю та брата з родиною Франка.

КАБІНЕТ КАНЦЛЕРА Західньої Німеччини Гельмута Коля знову обговорював справу про долю арабського терориста Мохаммеда Алі Гамаді. Як і досі, уряд відмовляється подати будь-які подробиці, заявляючи, що він не має наміру ставити під загрозу життя двох викрадених у Ливані громадян Західньої Німеччини — 53-річного працівника хемічного концерну Рудольфа Кордеса і 47-річного інженера фірми Сіменс Альфреда Шмідта. У середу, 28-го січня, поліція заарештувала в приватному домі в саарському містечку Бекінґен чотирьох арабів. Арешт був вчинений у зв'язку з слідством у справі М. Гамаді. Дім належить ливанцеві Гамзі Касимові, який особисто знайомий з братами Гамаді. Потім поліція знайшла в полі, в 10 кілометрах від дому Г. Касима, пляшки з вибуховими речовинами. Така сама вибухівка була знайдена в М. Гамаді при його арешті на летовищі у Франкфурті.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 27-го січня 1987 р., на 89-му році життя, після довгої недуги, відійшов у вічність, в Англії

СЛ. П.

СЕРГІЙ ЛУКІЧ НАГНИБІДА

полковник армії УНР та майор Королівського Летунства (R.A.F.).

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 30-го січня 1987 р., в Дарбі, Англія.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями та Знайомими,
що 3-го січня 1987 р. по короткій і тяжкій недузі
відійшов у Вічність
Дорогий і Незабутній
МУЖ, БАТЬКО І БРАТ

СЛ. П.

ЮРІЙ ОРШУЛЯК

Покійний народився 11-го квітня 1909 р. в с. Псари пов. Рогатин, залишив сина Богдана з родиною, сестер і брата в Україні, та ближчу і дальшу Родину в Україні і Америці.

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА були відправлені в неділю, 4-го січня 1987 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні в Кергонксоні, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 5-го січня 1987 р. з церкви Святої Трійці в Кергонксоні, а опісля на цвинтар св. Йосифа в Покіпсі, Н. Й. на Вічний Спочинок.

•

Щиру подяку складаю за вислови співчуття, прощальні слова, квіти, пожертви на Служби Божі та всім, що причинилися до вшанування пам'яти Покійного.
Хай Господь сторицею Вам нагородить.
Горем прибита

дружина — ОЛЬГА

Ділимося сумною вісткою
з членами Українського Народного Союзу,
що в четвер, 29-го січня 1987 р. з волі Всевишнього
відійшов у Вічність касир Округжного Комітету
Філядельфійської Союзової Округи

бл. п.

Іван Данківський

ПАНАХИДА буде відправлена в понеділок, 2-го лютого 1987 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Михайла Насевича при Френклін і Бравн вулицях, Філядельфія, Па.

ПОХОРОН у вівторок, 3-го лютого 1987 р. з того ж похоронного заведення, год. 10-та ранку до катедри Непорочного Зачаття при 816 Н. Френклін вул., Філядельфія, Па.

•

Родині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

За УПРАВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ:

ПЕТРО ТАРНАВСЬКИЙ — голова
ДМИТРО ФЕДОРІЙЧУК — секретар

Ділимося сумною і болючою вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомимим, що в четвер, 29-го січня 1987 р. несподівано відійшов у Вічність
наш Дорогий БРАТ, ШВАҐЕР, СТРИЙКО І КУЗИН

бл. п.

ІВАН ДАНКІВСЬКИЙ

народжений 2-го січня 1900 року в селі Биків, Самбірського повіту.

ПАНАХИДА буде відслужена в понеділок, 2-го лютого 1987 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Михайла Насевича при Френклін і Бравн вулицях, Філядельфія, Па.

ПОХОРОН у вівторок, 3-го лютого 1987 р. з того ж похоронного заведення о год. 10-ій ранку до катедри Непорочного Зачаття при 816 Н. Френклін вул., Філядельфія, Па.

Горем прибиті:

брат — БРОНЬКО з дружиною АННОЮ
сестри і брат в Україні:
ЕМІЛІЯ з родиною
АНЄЛЯ з родиною
ФРАНКО з родиною
братанки —
ОСИП з дружиною БАРБАРОЮ і дітьми
СТЕФАН з родиною
ВОЛОДИМИР з родиною
кузин — ПЕТРО ТАРНАВСЬКИЙ з дружиною АННОЮ

•

Замість квітів на могилу Покійного просимо складати пожертви на Гарвардський Проєкт, або УСО „Тризуб" у Філядельфії, Па.

Існує...

(Закінчення зі стор. 1)

ни Архиєпископа Марусина скорочують шлях до легітимізації обряду й греко-католицької спільноти на терені Польщі. Ця візита показує наглядно на досягнення в ході нормалізації ситуації. Це підтверджують такі факти:

У 14 випадках існують церкви для виключного вжитку уніятів, своєрідні особисті парафії;

У кількох осередках побудовано нові церкви (в Команчі і в Битоню біля Слупска); приобіцяно дозволи на будову дальших церков;

Існує 70 постійних душпастирських осередків;

Видруковано 80,000 молитвенників і дано згоду на друк українською мовою Святого Письма й церковного календаря;

Повна свобода культу і навчання релігії;

Можливість вирощувати нових священиків.

Від трьох років, тобто від першої візити Архиєпископа Марусина, питання греко-католицького обряду перестало бути табу.

Ідеалізму...

Закінчення зі стор. 2.

задовільна, але вона так само не є ані такою слабою, як каже д-р Куропась.

Другий фактор, який автор, на жаль, обминув у своїй дуже прагматичній аналізі, це сам характер молодих людей. В нашій громаді ідеалізм нагло не зник. Громадська праця не мусить мати обов'язково якусь конкретну мотивацію. Багатьох молодих активістів мотивує любов (не дуже логічне поняття) до свого рідного та до справедливости. Патріотизм — це дуже важлива річ між молодими українцями. Багато з нас (молоді) працюють в громаді, бо ми дбаємо про своє українство. Ми працюємо бо дбаємо про наших братів і сестер в Україні, які не мають наших щасливих обставин.

Це є природне явище, що наші громадські діячі думають про наші тутешні обставини і майбутність нашої громади. Я, як член молодшого покоління, вдячний д-рові Куропасеві та іншим за їхні думки на цю тему. Правильно поставлене питання „Що нам потрібно?", але так само ми повинні поставити питання: „Що їм — українцям в московсько-большевицькій неволі — потрібно?" Так, творім модерну перспективу українського громадського життя тут в Америці, але при цьому не забуваймо про поневолений український нарід в Україні і йому нашою відданою працею допомагаймо скільки можемо.

Петро Шмігель

Асторія, Н.Й.

Вісті з Голливуду, Фльорида

Знову розпочалася наполеглива праця в Українському Культурному Центрі в Голливуді, на Фльориді, під проводом довголітнього голови Романа Балабана, при тісній співпраці Управи і членкинь ОЖ ОЧСУ, як також і поодиноких членів та симпатиків організацій, які тут зосереджуються, та невтомного господаря Петра Гуменюка.

Поприлітали „журавлі" з далекої Канади і різних стейтів Америки до соняшної Фльориди, щоб під розлогими пальмами і хвилями чудового моря поділитися думками, згадати давні добрі часи і продовжувати працю спільно з усіма організаціями. Мусимо признати, що український хор під диригентурою Мирона Івашка, який вже довгі роки з великою посвятою і безкоштовно провадить свою працю, взяв участь у Листопадовій Академії, яку підготовив об'єднаний громадський комітет південної Фльориди в Маямі, і мав великий успіх. Заля була виповнена по береги і програма була гарно виконана, за що організаторам і виконавцям належиться щира подяка та велике признання, бо спільними силами можна доконати великих діл.

Надходять величаві святкування Тисячоліття Хрищення Руси-України. Наш Центр вкладає в пiготову до цих святкувань велику працю, щоб знову спільно з усіма організаціями відсвяткувати цю історичну подію. Тим більше, що наш відвічний ворог Москва докладає всіх зусиль, підфальшовуючи усі історичні дані, щоб доказати світові, що вони були перші на наших відвічних землях, і ми не сміємо до цього допустити. Наші історики і учені працюють напружено в цій ділянці й було б побажаним, щоб вони йшли прямою і безкомпромісовою лінією, бо тільки в такий спосіб майбутнє покоління буде мати змогу відважно і сміло виступати в обороні нашої історичної правди. Хай Всевишній Господь додасть нашим вченим сили і витривалости в цьому великому ділі, бо час вже досить короткий.

В УКЦентрі відбулася цікава імпреза 27-го листопада 1986 року, підготовлена силами ОЖ ОЧСУ, т. зв. День Подяки, під проводом голови Ліди Балабан. Свято відкрив молитвою о. Богдан Скаськів з Маямі, який підкреслив значення святкувань, а головно тісну співпрацю усіх організацій, бо присутніх було дуже багато. По смачній вечері, яку підготовила Марія Дзюба при допомозі жінок ОЖ ОЧСУ, присутні весело забавлялися до пізньої ночі, за що належиться щира і сердечна подяка усім, які чимнебудь причинилися до успіху цього свята.

Рівно ж відбувся чудовий фестин-пікнік 14-го грудня 1986 року в парку Головер Біч в Норт Маямі. Фльоридська погода дописала, і велика кількість людей з'їхалася з усіх околиць, щоб свобідно і весело на лоні природи, при звуках українських пісень з платівок, чим зайнявся п. Вільчинський, провести свій час.

Опісля відбулася виставка чудових картин мисткині Слави Гнатів, які мають велику вартість. Було б побажаним повторити її в нашій залі для ширшого громадянства, а головно нашої молоді. Також була виграша різних речей, які дарували поодинокі особи і це дало велике задоволення тим, які виграли. За подаровані речі для виграші жертводавцям належиться щира і сердечна подяка.

31-го грудня 1986 року відбулася забава, т. зв. зустріч календарного 1987 року. Заля була чудово прибрана і присутні весело зустрічали Новий Рік під звуки добірної оркестри, а головно молодь, яка численно прибула з різних частин Фльориди, щоб взаємно побажати собі щасливого нового року. Пройшов спокійно 1986 рік і ми не можемо забути у наших молитвах тих членів, які передчасно відійшли з наших рядів.

6-го січня 1987 року в Українському Культурному Центрі відбувся традиційний Свят-Вечір, який підготовили пані ОЖ ОЧСУ. Чудово удекорована заля була переповнена присутніми. На сцені пишалася зелена ялинка, прибрана українськими вишивками, які власноручно підготовила Н. Мудрейко, і це робило незвичайне враження, за що їй належиться велике признання і щира подяка. Ялинка була символічно призначена дітям, жертвам великої катастрофи в Чорнобилі на Україні. Перед сценою на столі, закритому вишиваною скатертю, стояв прегарний свічник, традиційний дідух, калач, просфора і кутя, що напевно не одному з нас пригадало Свят-Вечір в рідному краю.

Свято відкрила голова ОЖ Ліда Балабан. Реферат на тему „Різдво в Україні" виголосила Н. Мудрейко, а вірш „Горять свічки" продеклямувала Надія Горак. Крім того, Іванка Яремко продеклямувала вірш Богдана Лепкого „Різдвяна Ніч", і все це прослухали учасники з великою увагою та удушевляючим захопленням. Опісля о. Скаськів посвятив просфору і святочну трапезу при грімких та спільних звуках колядки Бог Предвічний.

Опісля жінки з кухні подали 12-ть традиційних страв, які присутні споживали, а потім знову залунали колядки, якими проводив отець Богдан Скаськів. Весела і святочна атмосфера тривала до пізнього вечора, і ми усім організаторам, членкиням ОЖ, які чимнебудь причинилися до успіху цієї імпрези сердечно вдячні. Зокрема щиросердечна подяка Марії Дзюбі та Наталії Угляр за їхню велику відданість і безкоштовну працю. Хай Господь додасть їм усім багато сили і витривалости ще на довгі роки.

В УКЦентрі є заплянована велика імпреза — Бенкет на день 14-го лютого 1987 року для відзначення 10-ліття його існування. З цієї нагоди буде видана пропам'ятна книга-альманах, в якому буде віддзеркалена діяльність цього Центру на протязі його десятилітнього існування. Для цього створені окремі комітети, які вкладають велику працю в цій ділянці. Звичайно, для виконання цього, їм потрібно співпраці також і ширшого громадянства, яке повинно підтримати їхню діяльність не тільки морально, але також і матеріяльно, бо це додасть їм чималої охоти до дальшої відданої праці для добра нашої громади, зосередженої на терені привітної південної Фльориди. Тут також тепер створено окремий жіночий хор під диригентурою п. Івашка, який має намір виступити на ювілею і тому проситься усіх жінок, яких Господь нагородив голосом, взяти активну участь в пробах і допомогти у звеличенні цього великого свята. Підготовчому комітетові бажаємо багато сили і витривалости та найкращих усіхів. Щасти Вам Боже!

Віра Дубас

„Євшан-зілля" — братам і сестрам в Україну

„Христос, джерело
сподівань!
Твоє пресвітлеє Різдво
В наш грішний світ,
у край страждань
Небесну радість
принесло." М. С.

У нас Різдво, у нас підготова до нього. Навіть два Різдва по новому і старому стилях. Різдво із „санта клосом" зі співом американських колядок на вулицях, установах і „шаппінг центрах". Підготова, суєта, праця для допомогових організацій — про приют бездомних — людей вулиці, обід — голодним.

Різдво за старим календарем — спокійне, тихіше і все ж таки більш урочистіше, хоч українських колядок ні одна радіостанція Міннеаполісу не передавала, а шкода, що про це ні одна громадська одиниця Твін-Сіті не подбала. Що було позитивним цього року це передача Різдвяних Богослужень „Голосом Америки" в Україну православною парафією св. Юрія Переможця в Міннеаполісі. Така можливість не часто трапляється, але о. настоятель протоієрей Михайло Куданович з Парафіяльною управою (голова Олександер Цареградський) своєчасно звернулися до „Голосу Америки" і ті дали згоду. Тим більше, що ця парафія складається з наддніпрянців, приїхавших після Другої світової війни.

Багато праці приложили хористи цієї парафії на чолі з асистенткою Кірою Цареградською, щоб підготовитись до такого небуденного свята, та ще й передаватимуть туди — нашим рідним (хто має) і всім братам і сестрам по крові. Якто було б добре, щоб в холодному, засніженому Сибірі та далекому Казахстані наші брати і сестри могли почути наш традиційний спів Української Православної Церкви, наші чудові колядки. Та нема на то певности, бо їх можуть заглушувати, як то часто робиться, щоб з Америки чи інших країн не дісталася капіталістична зараза в соціялістичний город.

Перед Великим Повечір'ям 6-го січня 1987 року у церковній залі зібралось чимале число бажаючих провести спільно святу традиційну вечерю, після якої о год. 8:30 вечора почалася відправа. У середу, 7-го січня, в День Різдва Христового, Святу Літургію також записували і передавали в Україну. На Великому Повечір'ї о. Кудановичові допомагав диякон о. Святослав Новицький, а на перший день Різдва о. протодиякон Юрій Корсунь. Хорове виконання на обох відправах і самі Богослуження були настільки настроєві, що хотілося вірити, врешті прийде час коли запанує таки любов і зрозуміння між нами і пошана один до одного в діяспорі, а наші брати і сестри в Україні заспівають з нами „Бог предвічний", і не будуть присилати з України карток „С Новым Годом".

Дивні діла Твої Господи. Митрополит Філарет, патріярх київський і галицький, вітає братів і сестер з Новим Роком від імени Російської православної церкви, а не згадує про Народження Христа і не вітає з Різдвом Христовим, а згадує про величне відзначення 1000-ліття хрищення Русі св. Володимиром у 1988 році і то все від імени Російської православної церкви. Питається, де ж логіка? Український патріярх у московських лаптях. Христова церква без Христа. Воістину, нечистий попутав. Але маємо надію, що все ж пахощі хоч і маленької гілочки нашого Євшан-зілля залишаться в їхніх спогадах там, що в цей великий день не забули про них і за нашими святковими столами було місце кожному з них, як і для рідних, що відійшли від нас.

Валентина Єрмоленко

Відійшов у вічність прикладний громадянин

В дні 21-го жовтня 1986 року в Ютиці, Н. Й., розійшлася болюча вістка, що відійшов у вічність інж. Петро Ярмак на 91-му році життя. В особі бл. п. П. Ярмака втратили українці Ютики дуже цінну людину, щирого українського патріота-соборника, учасника Українських Визвольних Змагань 1917-20 років і довголітнього громадського працівника на місцевому терені і основоположника місцевого Відділу УККА, а згодом його голови або члена Управи.

Народився Петро Ярмак 8-го вересня 1895 року на Херсонщині в родині колишніх козаків Городищанської сотні, Миргородського козачого полку. Після закінчення народної школи в Кривому Розі перейшов до середньої землемірної школи в Києві, а відтак став студентом Олексіївського Донського політехнічного інституту в Новочеркасах, де в 1916 році закінчив агрономічний факультет з титулом інженера-агронома.

Дальші студії перервала війна і його покликали до російського війська і після старшинського перевишколу у ступені підпоручника вислали на волинський німецько-російський фронт. Після шістьох місяців бойової участи підвищили його до повного поручника.

Під час Українських Визвольних Змагань П. Ярмак, разом із товаришами, прилучився до Повстанчого загону отамана Юрка Тютюнника. Цей загін після з'єднання з частинами армії УНР біля Уманя перезвали на Київську селянську дивізію, яка 30-го серпня 1919 року відібрала Київ від ворога. Відтак, під командою ген. Омеляновича-Павленка він брав участь у Першому Зимовому Поході, що тривав від 6-го грудня 1919 року до травня 1920 року. По підписанні Варшавської угоди в квітні 1920 року 6-та Січова стрілецька дивізія, в якій служив інж. П. Ярмак під командою полк. Марка Безручка, разом із польським військом відбила Київ від московських військ.

Після упадку УНР був інтернований у Александрові на Познанщині і там у 1925 році одружився з колишньою медсестрою українського війська Ольгою Студинською. До розпаду Польщі в 1939 році працював землеміром у Білостоцькій окрузі, а після німецької окупації переїхав на професійну працю до Німеччини. В час альянтської окупації Німеччини опинився разом з родиною—дружиною, сином Володимиром і дочками Ольгою і Наталкою—в переселенчому таборі у Бравншвайгу, де виконував обов'язки команданта українського табору ім. Івана Франка.

У 1951 році інж. П. Ярмак переїхав з родиною до ЗСА і поселився в Ютиці, Н. Й. В Ютиці він відразу включився в українське громадське життя при УККА і українській православній церкві Чесного Хреста. Українське вояцтво на еміграції підвищило його за минулі заслуги до ранґи сотника і нагородило пропам'ятною відзнакою, Хрестом Петлюри, Відродження, Козацтва, Воєнним і „40-річчя".

За довголітню і витривалу працю в українській громаді Управа Відділу УККА представники українських організацій і католицької української церкви св. Володимира вшанували інж. П. Ярмака в березні 1979 року почесним вечором з численними промовами, в яких наголошувано його небуденні прикмети характеру, високу особисту культуру, його постійну готовість працювати для добра української спільноти та соборницький підхід до громадських проблем.

Не зважаючи на поважний вік, на фізичні недомагання, інж. П. Ярмак ще кілька років продовжував свою громадську діяльність.

Цю достойну людину відпровадила українська Ютика 23-го жовтня 1986 року на вічний спочинок. В болючій жалобі залишилась найближча родина: дружина, діти, внуки і правнуки. В глибокому смутку—численні друзі і співпрацівники.

Ярослава Томич

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

МИХАЙЛО Д. ВАРХОЛ, член УНС Відд. 286-го Б-ва св. Володимира в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 14-го грудня 1986 року на 65-му році життя. Нар. 15-го грудня 1921 року в Джерзі Сіті, Н.Дж. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку доньку Мері Джейн МекКонвілл і сина Данила. Похорон відбувся 18-го грудня 1986 року на цвинтарі св. Хреста в Норт Арлінґтоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Балутянська, секр.

АННА ЕНДРУС, член УНС Відд. 36-го Т-ва св. Марії в Рочестері, Н.Й., померла 26-го листопада 1986 року на 94-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1983 року в Україні. Членом УНС стла 1924 року. Залишила у смутку доньок Катерину Задорожну і Марію Мікет, четверо внуків і п'ятеро правнуків. Похорон відбувся 29-го листопада 1986 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Ковальчук, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

● РІЗНЕ ●

HELP WANTED

● РІЗНЕ ●

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го ЛЮТОГО 1987 р.

Клівленд, Огайо. Річні загальні збори Т-ва Сокіл 336-го Відд., о год. 2-ій по пол. в приміщенні кафетерії при катедрі св. Йосафата. — М. Мельникович, гол., В. Стригун, секр.

● SERVICE ●

● BUSINESS SERVICE ●

• FUNERAL DIRECTORS •